

Fallet Winslow

Fallet Winslow 1999. Regi: David Mamet, i huvudrollerna: Jeremy Northam, Nigel Hawthorne

Hur långt kan man driva en princip?

Denna fråga är något av ett tema i den engelska filmen "Fallet Winslow" (The Winslow Boy, 1999). Filmen baseras på en pjäs av den engelske dramatikern Terence Rattigan. Pjäsen sattes första gången upp på teater i London 1946. En filmversion gjordes 1950. Rattigans berättelse bygger i sin tur på en verklig händelse 1908, då den 13-årige pojken George Archer-Lee av den kadettskola han gick på blev anklagad för att ha stulit en postanvisning på fem shilling. I pjäsen har Rattigan bytt namn på pojken och de andra aktörerna samt ändrat en del av deras karaktärsegenskaper och värderingar. Inte desto mindre är berättelsen ett starkt och trovärdigt drama om individens rätt.

Pojken, som i filmen och pjäsen heter Ronnie Winslow, bedyrar sin oskuld i frågan om stöldanklagelsen, och hans far, Arthur Winslow, tror på honom efter att ha frågat ut honom. Fadern säger innan han frågar Ronnie tre gånger om han har stulit, att "Om du ljuger för mig, så vet jag det, därför att en lögn mellan dig och mig kan inte döljas". Efter detta tror Arthur Winslow att det ska bli lätt att tala kadettskolan till rätta och få Ronnies namn återupprättat. Men det visar sig svårare än så. Skolan, som lyder direkt under kronan, vill inte förlora sin heder och menar också att fem shilling inte är så mycket att bråka om. Arthur anser dock att rätt ska vara rätt, och familjen Winslows namn ska inte behöva dras ner i smutsen, och Ronnie ska inte behöva bli relegerad från skolan.

Arthur anlitar advokaten Sir Robert Morton, men då denne också i sin egenskap av konservativ parlamentsledamot har gjort sig känd som motståndare till kvinnlig rösträtt, väcker det motvilja hos Arthurs dotter Catherine, som är suffragett. Catherine misstänker också att Morton inte har något verkligt intresse i Ronnies upprättelse, utan enbart vill främja sin egen prestige. Efter Mortons konfrontation med Ronnie om stölden, och Mortons följande engagemang och ihärdighet i fallet, går det dock upp för alla att Morton är en principfast person med stor integritet. Processen blir lång och tär på Arthurs hälsa och ekonomi, och hur det slutar tänker jag inte avslöja här, men hela berättelsen vägleds av en passionerad rättskänsla: "Let right be done." Som Terence Rattigan sa: "Dramat om orättvisa och en liten människas engagemang för det rätta, verkar ha mer patos och giltighet just därför att det involverar en obetydlig individ."

David Mamet, som har regisserat denna nya film, har velat vara berättelsen trogen och anpassat den till dramats teaterkaraktär. Den har därför ett lugnt, kanske för somliga

långsamt tempo, och man arbetar med subtila medel. Detta sista är enligt mig en stor förtjänst, då vi dagligen matas med actionfilmer där effekterna består i explosioner och hastighet, medan en film som denna låter effekterna växa fram i människors dialoger, deras karaktärer och värderingar, samt konfrontationen dem emellan.

Den största rollprestationen i denna film tycker jag att Jeremy Northam som Sir Robert Morton gör. Northam är en relativt okänd skådespelare som jag definitivt vill se mer av i framtiden. Arthur Winslow spelas av Nigel Hawthorne, en gammal framstående karaktärsskådespelare. Northam och Hawthorne är de som dominerar handlingen och för den framåt, även om andra skådespelare också gör bra ifrån sig, t.ex. Guy Edwards som Ronnie. Edwards får dock en för undanskymd roll i förhållande till Rebecca Pidgeon som spelar Catherine. Det verkar som regissören velat lyfta fram den politiskt viktiga frågan om kvinnans rättigheter, en väl så viktig sådan, men kanske inte den bästa i proportion till dramats egentliga tema.

Totalt sett är det en mycket lyckad filmatisering, även om jag saknar en viktig scen som förekommer i den gamla filmen från 1950. Där sitter Morton i parlamentet och lyssnar på diskussionen om fallet Winslow. En motståndare säger: "I vissa fall måste den enskildes rätt ge vika för det allmänna bästa." Morton reser sig demonstrativt och lämnar salen i protest. Det är synd att denna scen är borta i den nya filmen, men se den i all fall. Den är upplyftande i sin tro på människans förmåga att söka och finna sanning och rätt.

Copyright © 1997-2002 Marknadskraften. All Rights Reserved.

DESIGN AV
MEDIA